

Toruń, 30 sierpnia 2026 r.

Marcin Łowicki

Rada Gminy Kijewo Królewskie
Urząd Gminy Kijewo Królewskie
ul. Toruńska 2
86-253 Kijewo Królewskie

PETYCJA

w sprawie nagrywania i publikowania posiedzeń komisji Rady

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ust. 1-3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, działając w interesie publicznym, wnoszę o wprowadzenie nagrywania i publikowania posiedzeń komisji Rady.

Wnioskuje o:

1. nagrywanie obrazu i dźwięku posiedzeń stałych i doraźnych komisji Rady oraz publikowanie nagrań w Internecie, z łatwym dostępem przez Biuletyn Informacji Publicznej lub stronę internetową gminy;
2. wykorzystanie w możliwie największym zakresie posiadanego już sprzętu oraz prostych rozwiązań technicznych, bez konieczności tworzenia rozbudowanego systemu transmisji;
3. publikowanie nagrań w rozsądnym terminie po posiedzeniu, z uwzględnieniem czasu niezbędnego na przygotowanie materiału do publikacji;
4. przyjęcie zasad pozwalających chronić dane osobowe i informacje prawnie chronione, w szczególności poprzez odpowiednią organizację posiedzenia, kadrowanie, minimalizację danych oraz, jeżeli jest to konieczne, anonimizację lub wyciszenie odpowiednich fragmentów nagrania;
5. w przypadku gdy nagrywanie wszystkich komisji nie jest obecnie prowadzone, rozważenie rozpoczęcia od okresu pilotażowego, po którym możliwa będzie ocena rzeczywistych kosztów, zainteresowania mieszkańców oraz ewentualnych problemów organizacyjnych;
6. uregulowanie zasad nagrywania i publikowania posiedzeń komisji w statucie gminy lub innych właściwych aktach, jeżeli będzie to niezbędne.

UZASADNIENIE

1. Jawność komisji jest elementem jawności samorządu

Art. 11b ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że działalność organów gminy jest jawna, a jawność obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji oraz wstępu na posiedzenia komisji rady gminy.

To właśnie podczas prac komisji omawiane są projekty uchwał, budżet, inwestycje, skargi mieszkańców i inne sprawy, zanim zostaną poddane pod ostateczne rozstrzygnięcie Rady. Dostęp do nagrania pozwala mieszkańcom poznać nie tylko wynik głosowania, lecz również argumenty przedstawiane podczas prac nad daną sprawą.

2. Brak ustawowego obowiązku nie oznacza zakazu nagrywania

Ustawa o samorządzie gminnym nakłada obowiązek transmitowania i utrwalania obrad rady gminy. Analogicznego obowiązku nie wprowadzono w odniesieniu do komisji. Nie oznacza to jednak, że komisji nagrywać nie można.

Art. 22 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym pozwala określić w statucie organizację wewnętrzną oraz tryb pracy organów gminy. Ustawa o dostępie do informacji publicznej w art. 18 i 19 wprost przewiduje materiały audiowizualne lub teleinformatyczne rejestrujące obrady.

3. Obywatel może rejestrować posiedzenie komisji

Rzecznik Praw Obywatelskich wskazywał, że obywatel obecny na jawnym posiedzeniu komisji rady gminy ma prawo rejestrować dźwięk i obraz obrad, a ograniczenie tego uprawnienia może wynikać wyłącznie z ustawy.

W praktyce oznacza to, że mieszkaniec może przyjść na każde jawne posiedzenie komisji i nagrywać jego przebieg własnym telefonem.

Skoro takie uprawnienie przysługuje mieszkańcowi, zasadne jest stworzenie również oficjalnego i uporządkowanego sposobu udostępniania nagrań przez samorząd.

4. Nagranie może również usprawnić dokumentowanie posiedzenia

Nagrywanie nie musi oznaczać wyłącznie nałożenia na samorząd kolejnego obowiązku.

Art. 19 ustawy o dostępie do informacji publicznej stanowi, że właściwe organy sporządzają i udostępniają protokoły lub stenogramy swoich obrad, **chyba że sporządzą i udostępnia materiały audiowizualne lub teleinformatyczne rejestrujące w pełni te obrady.**

W zakresie obowiązku wynikającego z tego przepisu pełne i udostępnione nagranie może więc zastąpić protokół lub stenogram. Może to ograniczyć czas potrzebny na dodatkowe dokumentowanie przebiegu obrad. Jeden materiał pozostaje jednocześnie dostępny dla mieszkańców, radnych, pracowników urzędu, mediów i innych zainteresowanych osób.

5. Ochrona danych wymaga odpowiedniej organizacji, a nie rezygnacji z jawności

Nagrywanie komisji musi uwzględniać ochronę danych osobowych oraz innych informacji prawnie chronionych. Nie oznacza to jednak konieczności rezygnacji z nagrywania posiedzeń.

Możliwe jest odpowiednie kadrowanie obrazu, ograniczenie odczytywania danych osobowych podczas jawnej części posiedzenia oraz anonimizowanie, wyciszanie albo pomijanie przy publikacji tych fragmentów, których publiczne udostępnienie byłoby niedopuszczalne. Publikacja nagrania po zakończeniu posiedzenia pozwala dodatkowo sprawdzić materiał przed jego udostępnieniem.

6. Nagrywanie komisji nie musi być kosztowne

Wprowadzenie nagrywania komisji nie musi oznaczać zakupu profesjonalnego systemu transmisyjnego.

Do rejestracji posiedzenia może zostać wykorzystany posiadany już przez samorząd sprzęt, a w najprostszym wariantcie nawet odpowiednio ustawiony telefon komórkowy.

Sieć Obywatelska Watchdog Polska w opublikowanym w 2026 r. narzędziowniku dotyczącym jawności komisji wskazuje przykład miasta liczącego około 300 tys. mieszkańców, w którym w 2025 r. koszt transmisji i nagrywania komisji, przy wykorzystaniu sprzętu służącego już do transmisji sesji, wynosił około **400 zł miesięcznie.**

Pokazuje to, że rzeczywiste koszty mogą być niewielkie, zwłaszcza jeżeli samorząd wykorzysta posiadaną już infrastrukturę.

7. Takie rozwiązanie funkcjonuje już na terenie Metropolii Toruńskiej

Praktycznym przykładem jest Ciechocinek, gdzie w 2026 r. publikowane są nagrania posiedzeń komisji Rady Miejskiej, w tym Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

Oznacza to, że rozwiązanie proponowane w niniejszej petycji nie ma wyłącznie charakteru teoretycznego. Jest już stosowane przez samorząd należący do Metropolii Toruńskiej.

8. Nagrania zwiększają dostęp mieszkańców do prac samorządu

Nie każdy mieszkaniec może osobiście uczestniczyć w posiedzeniu komisji odbywającym się w godzinach pracy lub innych obowiązkach. Publikowanie nagrań umożliwia zapoznanie się z przebiegiem posiedzenia w dogodnym czasie.

Nagranie pozwala również zapoznać się z argumentami i stanowiskami przedstawianymi podczas prac komisji, których nie zawsze można odtworzyć wyłącznie na podstawie protokołu.

Sposób odpowiedzi

Proszę o przekazanie informacji o sposobie rozpatrzenia petycji elektronicznie na adres e-mail wskazany w nagłówku.

Wyrażam zgodę na publikację mojego imienia i nazwiska w zakresie niezbędnym do publikacji petycji. Nie wyrażam zgody na publikację adresu zamieszkania, adresu poczty elektronicznej, numeru telefonu ani podpisu.

Z wyrazami szacunku
Marcin Łowicki

Podstawa prawna:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności art. 61 i art. 63.
<https://eli.gov.pl/eli/DU/1997/483/ogl>
- 2) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w szczególności art. 11b, art. 20 ust. 1b i art. 22, tekst jednolity: Dz.U. z 2026 r. poz. 662.
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20260000662>
- 3) Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, w szczególności art. 18 i art. 19.
<https://eli.gov.pl/eli/DU/2022/902/ogl>
- 4) Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach.
<https://eli.gov.pl/eli/DU/2018/870/ogl>

Materiały dodatkowe i pomocnicze:

- 1) Rzecznik Praw Obywatelskich - nagrywanie posiedzeń komisji rady gminy; stanowisko MSWiA i Komisji Sejmowej.
<https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-komisje-rady-gminy-nagrywanie-sejm-odpowiedz>
- 2) Sieć Obywatelska Watchdog Polska - „(Nie)jawne komisje - raport z monitoringu” (2026).
<https://siecobywatelska.pl/niejawne-komisje-raport-z-monitoringu/>
- 3) Sieć Obywatelska Watchdog Polska - „Jawne komisje - narzędziownik” (4 maja 2026 r.).
<https://siecobywatelska.pl/jawne-komisje-narzedziownik/>
- 4) Ciechocinek - archiwum zapisów posiedzeń komisji Rady Miejskiej (2026).
<https://ciechocinek.pl/category/rada-miejska/>
- 5) Rzecznik Praw Obywatelskich - „Chciał nagrywać obrady Komisji Rewizyjnej Rady Miasta - nie pozwolono mu. RPO: to naruszenie Konstytucji” (18 czerwca 2021 r.).
<https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/odmowa-nagrania-obrad-komisji-rewizyjnej-rady-miasta-interwencja-rpo>
- 6) UODO - „Nagrywanie i transmisje z posiedzeń w samorządach, a ochrona danych”.
<https://uodo.gov.pl/pl/383/3649>
- 7) UODO - informacje dotyczące analizy ryzyka, retencji i anonimizacji przy publikowaniu nagrań w BIP.
<https://uodo.gov.pl/pl/138/3013>

Toruń, 7 września 2026 r.

Marcin Łowicki

UZUPEŁNIENIE PETYCJI

w sprawie nagrywania i publikowania posiedzeń komisji rady

W uzupełnieniu złożonej przeze mnie petycji w sprawie nagrywania i publikowania posiedzeń komisji rady przedstawiam **nowe informacje uzyskane po porównaniu rozwiązań stosowanych w pięciu miastach: Ciechocinku, Bieruniu, Milanówku, Łędzinach i Kielcach.**

Nie zmieniam przedmiotu ani żądania petycji. Poniższe informacje uzupełniają jej uzasadnienie o praktyczne dane dotyczące kosztów, wykorzystywanej infrastruktury, sposobu publikacji, protokołowania, ochrony danych i rzeczywistych problemów technicznych.

W sierpniu 2026 r. zwróciłem się do wskazanych miast z jednakowym lub bardzo zbliżonym zestawem pytań. Otrzymałem odpowiedzi ze wszystkich pięciu samorządów. Na tej podstawie przedstawiam ustalenia, które mogą być pomocne przy ocenie wykonalności i proporcjonalności proponowanego rozwiązania.

Ile to naprawdę kosztuje?

Najważniejsze nowe ustalenie dotyczy kosztów. Z otrzymanych informacji nie wynika, aby nagrywanie komisji z samej swojej natury wymagało kosztownego systemu profesjonalnej transmisji na żywo.

Dla zobrazowania różnicy między zwykłą rejestracją posiedzenia a rozbudowaną transmisją live warto wskazać przykład Torunia. **Przy rozpatrywaniu wcześniejszej petycji nr 6/25 w uzasadnieniu uchwały nr 307/25 analizowano m.in. koszt około 150 000 zł na dostosowanie dwóch sal, 7 158,60 zł miesięcznie za streaming, 17 010 zł rocznie na transkrypcję oraz około 50 000 zł w odniesieniu do obsługi posiedzeń poza siedzibą Urzędu. Wskazano także możliwość wynajęcia wozu transmisyjnego w przypadku braku dostępu do Internetu.**

Koszty te dotyczą określonego, rozbudowanego modelu transmisji na żywo. **Nie są automatycznie kosztami prostego modelu polegającego na lokalnym nagraniu posiedzenia i późniejszej publikacji materiału.** Brak Internetu podczas posiedzenia uniemożliwia transmisję live, ale nie uniemożliwia zapisania obrazu lub dźwięku na urządzeniu i udostępnienia materiału później.

Nie twierdzę, że każda gmina wdroży rozwiązanie bezkosztowo albo za kilkaset złotych. **Uważam natomiast, że koszt wozu transmisyjnego, stałego streamingu i profesjonalnej obsługi transmisji nie powinien być utożsamiany z kosztem samego nagrywania komisji.**

Co pokazują miasta, które już to robią?

Miasto	Model	Sprzęt i koszty	Wpływ na protokół / praktyka
Ciechocinek	Wszystkie komisje stałe i doraźne od 16.06.2025 r. Nagranie po posiedzeniu, bez transmisji live.	Dyktafon i mikrofony używane także przy sesjach. Brak dodatkowego kosztu uruchomienia. Transkrypcja: 113,16 zł brutto / 30 min.	Protokół pisemny, skrócony. Nagrywanie ułatwiło jego sporządzanie.
Bieruń	Nagrywanie od stycznia 2014 r. Publikacja po posiedzeniu w BIP.	Dyktafon i 27 mikrofonów. Wskazany zakup: 234,95 zł za dyktafon.	Protokół skrócony. Ograniczono zakres i czas pracy związany z protokołowaniem.
Milanówek	Wszystkie komisje transmitowane i nagrywane od 2014 r.	Jedna kamera, 20 mikrofonów, eSesja. Ta sama infrastruktura obsługuje sesje rady.	Protokół pisemny. Nagrywanie pozwoliło ograniczyć jego szczegółowość.

Miasto	Model	Sprzęt i koszty	Wpływ na protokół / praktyka
Lędziny	Nagrywanie i publikowanie posiedzeń, w tym także wspólnych i wyjazdowych.	eSesja i archiwalnie YouTube. Napisy/transkrypcja: 3,69 zł brutto za minutę.	Nagranie nie zastępuje protokołu. W 2025 r. nagrano i opublikowano 53 posiedzenia.
Kielce	Od kwietnia 2026 r. transmitowane i archiwizowane są 3 z 8 komisji.	Ta sama infrastruktura co przy sesjach. Brak dodatkowego kosztu sprzętu, licencji, konfiguracji i usług z tytułu wdrożenia komisji.	Z każdego posiedzenia sporządzany jest protokół. Miasto nie stwierdziło wpływu na czas protokołowania.

Czy potrzebna jest transmisja na żywo?

Nie. Otrzymane odpowiedzi pokazują dwa różne modele. Ciechocinek i Bieruń opierają jawność komisji na rejestracji posiedzenia i późniejszym udostępnieniu nagrania. Milanówek i Kielce stosują transmisję na żywo, a Lędziny wykorzystują model nagrywania i publikowania materiałów.

Jeżeli celem jest umożliwienie mieszkańcom zapoznania się z przebiegiem komisji, **transmisja w czasie rzeczywistym nie jest konieczna**. Lokalny zapis materiału ogranicza wymagania dotyczące stałego łącza, streamingu i obsługi transmisji, a jednocześnie pozwala sprawdzić nagranie przed publikacją.

Czy nagrywanie oznacza więcej pracy?

We wszystkich badanych przez mnie miastach nadal sporządzane są pisemne protokoły. Nagranie nie musi więc zastępować tradycyjnej dokumentacji.

Jednocześnie w części miast nagrywanie przyniosło korzyść organizacyjną. Ciechocinek wskazał, że nagrywanie ułatwiło sporządzanie protokołów. Bieruń podał, że pozwoliło ograniczyć zakres i czas pracy związany z protokołowaniem, a Milanówek wskazał możliwość ograniczenia szczegółowości protokołów. Kielce nie stwierdziły wpływu na czas protokołowania.

Oznacza to, że nagranie może być nie tylko dodatkowym materiałem dla mieszkańców, ale również **narzędziem pomocniczym dla osób sporządzających dokumentację komisji.**

Co z ochroną danych?

Badane miasta stosują różne rozwiązania: informację przed wejściem na salę lub na początku posiedzenia, anonimizację dźwięku lub materiału przed publikacją, a w modelu transmisyjnym także dodatkowe zasady dotyczące osób zabierających głos.

Otrzymane odpowiedzi nie wskazują, aby ochrona danych była przeszkodą uniemożliwiającą nagrywanie komisji. Jest to zagadnienie wymagające procedur, właściwego prowadzenia obrad i możliwości ograniczenia publikacji fragmentu zawierającego informacje prawnie chronione. Model publikacji po posiedzeniu dodatkowo pozwala sprawdzić materiał przed jego udostępnieniem.

Czy rozwiązanie działa w praktyce?

Tak, i w części badanych miast działa od wielu lat. Bieruń nagrywa komisje od stycznia 2014 r., a Milanówek od 2014 r. Ciechocinek rozpoczął systematyczne nagrywanie w czerwcu 2025 r.

Skala nie ma charakteru incydentalnego. Bieruń wskazał 43 nagrane posiedzenia w 2024 r. i 36 w 2025 r. Ciechocinek opublikował 28 posiedzeń w 2025 r. i 43 w 2026 r. do dnia odpowiedzi. W Lędzinach w 2025 r. nagrano i opublikowano 53 posiedzenia, a w 2026 r. do dnia odpowiedzi 38.

Problemy techniczne mogą występować, co potwierdziły Bieruń i Lędziny. Ciechocinek, Milanówek i Kielce nie wskazały jednak problemów uniemożliwiających funkcjonowanie rozwiązania. Sporadyczna awaria nie jest więc argumentem za rezygnacją z całego systemu, lecz elementem, który można mierzyć i uwzględniać przy jego organizacji.

Co proponuję?

Najbardziej ostrożnym rozwiązaniem jest ograniczony czasowo pilotaż. Pozwala on ustalić rzeczywisty koszt w konkretnej gminie zamiast opierać decyzję na założeniach właściwych dla najbardziej rozbudowanego wariantu transmisji.

Wnoszę o uwzględnienie przy rozpatrywaniu petycji możliwości przeprowadzenia pilotażu obejmującego w szczególności:

- **wykorzystanie w pierwszej kolejności sprzętu i systemów już posiadanych do obsługi sesji rady;**
- **rejestrację posiedzenia bez obowiązku transmisji na żywo;**
- publikację nagrania po zakończeniu posiedzenia i wykonaniu niezbędnych czynności związanych z ochroną danych;
- zachowanie pisemnego protokołu co najmniej w okresie pilotażu;
- odnotowywanie rzeczywistych kosztów oraz czasu pracy związanego z nagraniem i publikacją;
- prowadzenie prostych danych o liczbie publikacji i odtworzeń;
- odnotowywanie awarii, przypadków anonimizacji i innych problemów organizacyjnych;

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie otrzymanych informacji nie znajduję podstaw do przyjęcia z góry, że nagrywanie komisji musi wymagać kosztownego systemu transmisji na żywo, budowy odrębnej infrastruktury albo znaczącego zwiększenia zatrudnienia.

Doświadczenia pięciu miast pokazują różne modele: od prostego nagrywania z wykorzystaniem istniejących mikrofonów i dyktafonu, przez publikację po posiedzeniu, po pełną transmisję na żywo przy wykorzystaniu infrastruktury sesyjnej. To właśnie zróżnicowanie przemawia za przetestowaniem rozwiązania w warunkach konkretnej gminy.

Wnoszę o dołączenie niniejszego uzupełnienia do materiałów dotyczących petycji oraz uwzględnienie przedstawionych informacji przy jej merytorycznym rozpatrywaniu.

Materiały wykorzystane do porównania:

- Ciechocinek – WOS.1431.145.2026, 4.09.2026 r.
- Białystok – ORM.1431.2.2026, 3.09.2026 r.
- Milanówek – odpowiedź Burmistrza Miasta Milanówka z 3.09.2026 r.
- Łędziny – SO.1431.0121.2026 / SO.KW.0409.2026, wrzesień 2026 r.
- Kielce – DS-II.1431.402.2026, 3.09.2026 r.
- Toruń – uchwała nr 307/25 Rady Miasta Torunia z 18.09.2025 r. wraz z uzasadnieniem.